

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye
Szociális Foglalkoztató

1042. Budapest, Viola utca 6-8.

Tel: 369-8780 Fax: 369-1230

E-mail: foglalkoztato@ujpestszi.hu

2022. évi beszámoló

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye
Szociális Foglalkoztató

Készítette:

Ruszkai Zsolt

2023. 02. 03.

Tartalom

Működés és szakmai munka.....	3
Történelmi áttekintés	3
Alaptevékenységének meghatározása	5
Az ÚSZISZF munkavállalói szerkezete	7
Foglalkoztatottakra vonatkozó adatok:.....	8
A foglalkoztatottakkal kapcsolatos szociális feladatok	10
Az alaptevékenység gazdasági vetülete.....	11
<i>Jogsabályok</i>	13

Működés és szakmai munka

<u>Az intézmény megnevezése:</u>	Szociális Foglalkoztató
<u>Az intézmény fenntartója:</u>	Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzata
<u>Az intézmény üzemeltetője:</u>	Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye
<u>Az intézmény gazdálkodási szerve:</u>	Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Gazdasági Intézménye
<u>Ellátási terület:</u>	Újpest – IV. kerület közigazgatási területe.

Telephelyek: Szociális Foglalkoztató

1042. Budapest, Viola utca 6-8.

Szociális Foglalkoztató (raktár épület)

1042. Budapest, Tavasz utca 77-79.

Történeti áttekintés

A főváros IV. kerülete, Újpest mindig nagy hangsúlyt fektetett a szociálisan hátrányos helyzetűek, fogyatékos személyek, időskorúak, megváltozott munkaképességű emberek gondozására. Újpest szociális foglalkoztatója 1959-ben alakult meg, Szociális Otthon Foglalkoztatója néven, Budapest Főváros IV. ker. Tanács VB határozata alapján.

Az előzőleg többször módosított Alapító Okiratban az Újpesti Polgármesteri Hivatal Szociális Foglalkoztatója (továbbiakban ÚSZF), mint önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó költségvetési szerv lett deklarálva. Közfeladata, tevékenysége meghatározásában az Alapító Okirat 1992. évi módosításában az szerepelt, hogy a megváltozott munkaképességűek; az alacsony jövedelemmel rendelkező időskorúak; a gondozásra szoruló családtagjaik miatt üzemi keretek között munkát vállalni nem tudók foglalkoztatását biztosító munkahelyek üzemeltetésével és fenntartásával foglalkozik.

A 2008-ban hatályba lépett változat szerint az ÚSZF működésének célja: a megváltozott munkaképességű, valamint a munkaerő-piacon hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának megszervezése és biztosítása volt. A rehabilitációs foglalkoztatás keretében fő feladata a hátrányos helyzetű munkavállalók munkakészségének megőrzése és fejlesztése volt, annak érdekében, hogy lehetőségük nyíljon az elsődleges munkaerő-piacon történő elhelyezkedésükre. Annak ellenére, hogy a működés célja és a főtevékenység ekkor másként

került meghatározásra, az előzőek szerint kialakult gyakorlatban sem a működés terén, sem a szervezeti felépítésben 2009. évig nem történt változás.

2008. év végéig évtizedeken keresztül a Tungsram-nak, illetve később a GE Hungary részére végzett betanított munka jelentette az Önkormányzat nettó finanszírozása mellett a fő bevételi forrást, ún. kábelszerelés, bura-regenerálás, szívócső méretre vágása, lámpák hegesztése, csomagolása, minősítése. A meglehetősen elmaradott technikai színvonalú nyomdai részleg is elvállalt ekkor még reálisan és gazdaságosan teljesíthető munkákat.

Az ÚSZF önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek közé került besorolásra, hiszen szakmai alapfeladata ellátásához szükséges szervezeti egységein kívül gazdasági szervezettel és más, támogató funkcionális szervezeti egységekkel is rendelkezett.

2015. évben a Foglalkoztató újabb jelentős szervezeti átalakításon esett át. Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének határozata (64/2015.III.26) alapján - az érvényes törvényi előírásokkal („az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. §-a (4a) bekezdése”) összhangban - Újpest Önkormányzat Szociális Foglalkoztatója 2015.03.31-ével megszűnt önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervként funkcionálni, és 2015. április 1-től, jogutódlással Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye részeként, telephelyeként működik tovább. Azt megelőzően és jelenleg is, mint régi típusú foglalkoztató tevékenykedett, tevékenykedik, az Önkormányzat nettó finanszírozású költségvetési szerveként, illetve most már annak részeként. Gazdasági feladatait Budapest Főváros IV. ker. Újpest Gazdasági Intézménye látja el érvényes, hatályos költségvetés alapján. Az intézmény új neve Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye Szociális Foglalkoztató (továbbiakban ÚSZISZF) lett.

2016-tól a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény egy megújított foglalkoztatási formának, a fejlesztő foglalkoztatásnak a kereteit határozza meg. Ennek a foglalkoztatási formának a szervezéséhez támogatást is biztosít a szociális ágazatért felelős szaktárca, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és annak háttérintézménye. 2020 augusztusában egy átalakított szakmai program mentén Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzata működési engedélyt és pályázatot nyújtott be a tevékenységek fejlesztő foglalkoztatással való kiegészítésére. Ennek köszönhetően 2021-ben az Újpest SZI tovább fejlesztette a Szociális Foglalkoztatóban működő segítői és fejlesztői gyakorlatot.

Alaptevékenységének meghatározása

Az Önkormányzatonként vállalt feladataként - a megváltozott munkaképességű, még aktív korú, szociálisan hátrányos helyzetű, fogyatékos, értelmileg akadályozott munkavállalók foglalkoztatását biztosító munkahely üzemeltetése. Az ÚSZISZF egyedi helyzetét figyelembe véve a költségvetési szervekre vonatkozó (2011.évi CXCV törvény az államháztartásról, a 368/2011. (XII.31.) Korm. rend az államháztartás végrehajtásáról) szabályzókön kívül működését tekintve azonban igyekszik megfelelni a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény és a 3/2006. (V. 17.) ICSSZEM rendelet a szociális intézményen belüli foglalkoztatás szakmai követelményeiről, személyi és tárgyi feltételeiről szóló szabályozás előírásainak is.

Alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti besorolása: 107030 Szociális foglalkoztatás

A Foglalkoztatóban működtetett fejlesztő, rehabilitációs és integrációs tevékenység egyformán fontos az itt dolgozó fogyatékkal élők és a helyi lakosok, valamint vállalkozások számára. A munka világába való részvétel az intézményben foglalkoztatottak számára alapvető társadalmi kapcsolatokat és jövedelmet biztosít. Az itt dolgozók olyan társadalmi csoportba tartoznak, mely a munkaerőpiacon jelentős hátrányokkal rendelkezik, az egyik leg kisebb mértékben foglalkoztatott. A fogyatékkal élő embereknek egyszerre kell szembesülni a munkaerőpiac rugalmatlanságával, a képességeik csökkenéséből adódó előítéletekkel és munkáltatók alacsony társadalmi felelősségvállalásával. Ezen hátrányok csökkentése és az akadályok leküzdése a célja a Foglalkoztatóban zajló szakmai tevékenységnek, az egyének fejlesztésének, munka kipróbálásának és folyamatos termelés, rutinszerű tevékenységek, folyamatok megszervezésének.

A Foglalkoztató tevékenysége folyamatosan alkalmazkodik az itt dolgozók képességeihez és személyes fejlődési céljaihoz, egyszerre szervezzük és biztosítjuk a fejlesztési folyamatokat a szociális, és foglalkoztatási rehabilitáció területén, valamint törekszünk az egyéni munkaerőpiaci fejlődés legtöbb szintjén megvalósuló segítésére, a készségek és képességek színvonalas fejlesztésére. A közös munka fő célja az integráció, azaz a megmaradt képességek segítségével, és új képességek kidolgozásával, valamint megtartásával az elérhető legmagasabb szintű önálló és önrendelkező életvitel biztosítása.

A Foglalkoztató integráns része a Budapest IV. kerület Újpest Önkormányzat Szociális intézményének (továbbiakban Újpest SzI), mely szervezi és biztosítja a kerület szociális

alapszolgáltatásait és az azokat kiegészítő egyéb szolgáltatásokat. Ennek megfelelően a Foglalkoztató egy támogató intézményi környezetben a családsegítési, valamint gondozási tevékenységgel szorosan együttműködve tudja biztosítani működését, a szakszerű szociális gondoskodást hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő munkavállalói számára.

Az ÚSZISZF-nél a szociális foglalkoztatás két formában valósul meg:

- a befogadó és fejlesztő munkacsoportban, valamint
- munkaerő-piaci integrációt biztosító rehabilitációs munkacsoportban.

Befogadó és fejlesztő munkacsoport	Munkaerő-piaci integrációt biztosító rehabilitációs munkacsoport
<p>A munkacsoport célja a leghátrányosabb helyzetű, önálló munkavégzésben tartósan akadályozott foglalkoztatottak befogadó közösségének megteremtése és tevékenységeik folyamatos irányítása, segítése.</p> <p>A foglalkoztatás során végeznek betanított, egyszerű munkafázisokra bontható munkát és megszervezésre kerülnek számukra kognitív és mozgásbeli képességeiket fejlesztő vagy szinten tartó feladatok is.</p>	<p>A rehabilitációs munkacsoportban zajló foglalkoztatás célja a piaci munkavégzéshez közel álló munkafeltételek és elvárások megteremtése, miközben a betanított, de változatos munka mellett nagy hangsúlyt fektetünk az egyén fejlesztésre, nyílt munkaerő-piaci integrációjára.</p> <p>A munkavégzés során betanított, de több termékcsoportra kiterjedő munka folyik, így a megváltozott munkaképességű munkavállalók megmaradt képességeik fejlesztésére és szinten tartására koncentrálhatnak segítőkkel együttműködve.</p>

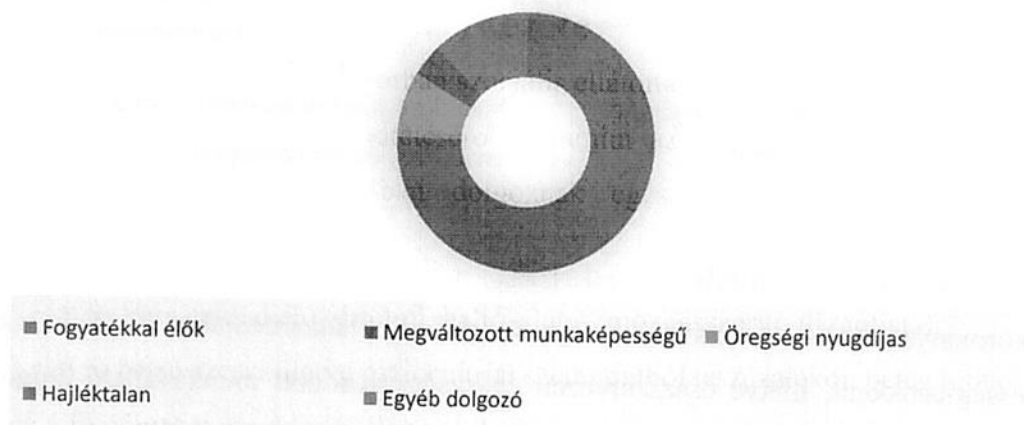

Az ÚSZISZF munkavállalói szerkezete

Az ÚSZISZF alkalmazottai elsősorban szociális ellátottak ill. foglalkoztatottak. A fennmaradó állomány a foglalkoztató működtetéséről, valamint az adminisztratív feladatok ellátásáról gondoskodik. Mindkét csoportban dolgoznak egészséges és munkaképesség-csökkent munkavállalók is.

- 19 fő fogyatékkal élő (értelmi, halló-, látó-, mozgásszervi, ill. autista);
- 18 fő belső szervi illetve pszichiátriai szempontból leszálalékolt beteg (ebből 11 fő FF);
- 4 fő öregségi nyugdíjas, ill. a nők kedvezményes nyugdíjaztatását igénybe vevő,
- 2 fő hajléktalan személy (ebből 2 fő FF),
- 6 fő teljes vagy részmunkaidőben dolgozó, úgynevezett egészséges munkavállaló.

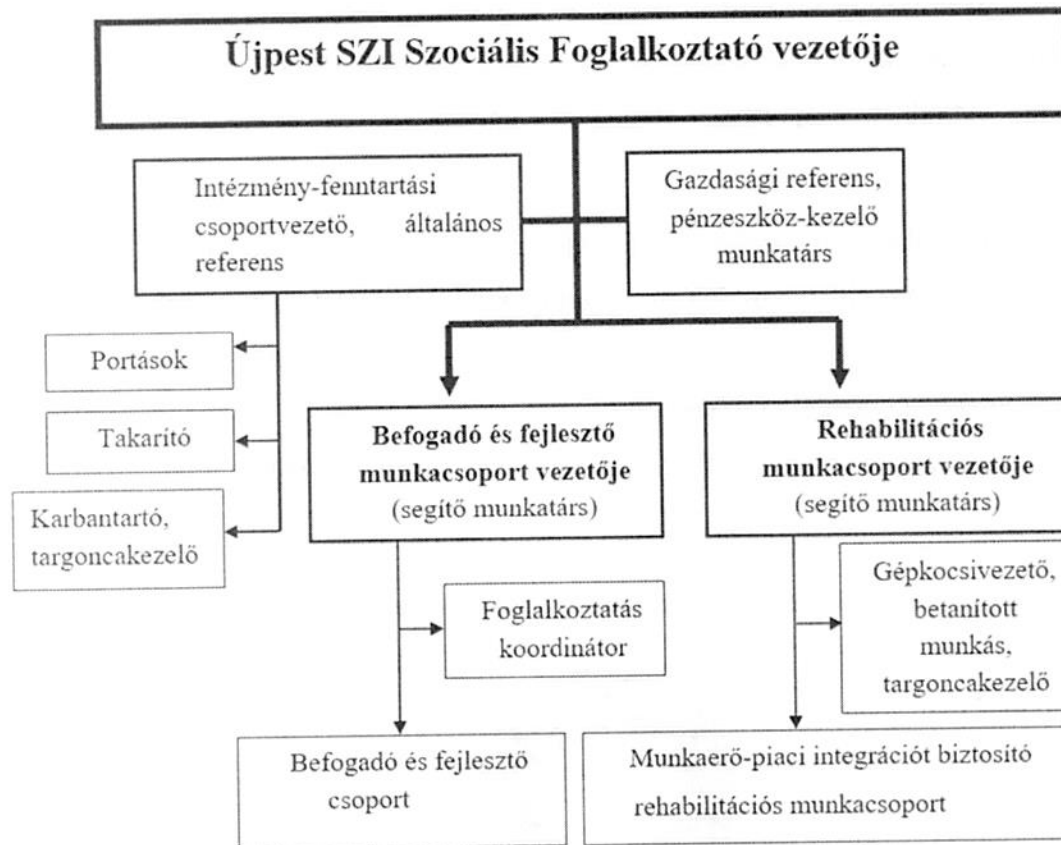
1. ábra Munkavállalók társadalmi jellemzők szerinti megoszlása

A fenti létszámból kizárólag adminisztratív feladatok ellátásával 3 fő foglalkozik, ebből 1 fő megváltozott munkaképességű. Az ÚSZISZF a 2020-ban elfogadott szakmai program szerint egy lineáris, funkcionális szervezatként kerül működtetésre, ötvözve az üzem szervezéséhez kapcsolódó feladatokat a segítő tevékenységgel és az adminisztrációval. Ehhez egy több szintű vezetői rendszert és több funkciót is integráló csoportokat alkalmazunk a korábban bemutatott célok eléréséhez, teljesítéséhez. A dolgozók egyszerre részei egy munkafolyamatokat lebonyolító szervezetnek és egy közösségi tevékenységnek, segítő, támogató és integrációt biztosító folyamatnak, így egy nagyon komplex kapcsoltrendszernek tekinthető.

2. ábra Az USZISZF 2020-ban elfogadott szervezeti felépítése

Foglalkoztatottakra vonatkozó adatok:

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye Szociális Foglalkoztatójában 37 fő aktív korú munkaképesség-csökkenett, illetve összszerkezeti egészségkárosodott munkavállaló dolgozik. Nemi megoszlásuk: 21 férfi és 16 nő. Ezen dolgozók 51 %-a fogyatékkal élő munkavállaló. Többségük értelmi, kisebb részük mozgásszervi, látászervi- és hallászervi fogyatékos, illetve két fő autista.

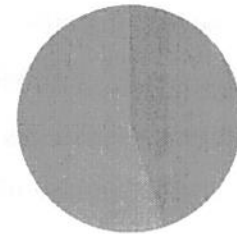
A fentebb említett számokból egyértelműen következik, hogy a Foglalkoztató legtöbb dolgozója valamely hátrányos helyzetű csoport (fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek,) tagja. Egy szociális foglalkoztató esetében ez természetesnek tekinthető, mivel elsődleges feladata a társadalomban élő aktív korú hátrányos helyzetű embereket foglalkoztatni, fejleszteni, integrálni és esetlegesen felkészíteni a nyílt-munkaerő piacon történő munkavállalásra.

A nagy létszámú hátrányos helyzetű ember foglalkoztatása miatt az Intézmény profilja eltér egy átlagos munkahelyétől. A megváltozott munkaképességű dolgozók érdekei előtérben vannak, a

Foglalkoztató a tevékenységek kiosztásánál alkalmazkodik egészségügyi problémáikhoz, rugalmas étkeztetési időpontokat biztosít, a segítő munkatárs személyében életviteli tanácsadással járul hozzá mindennapi problémáik megoldásához, stb.

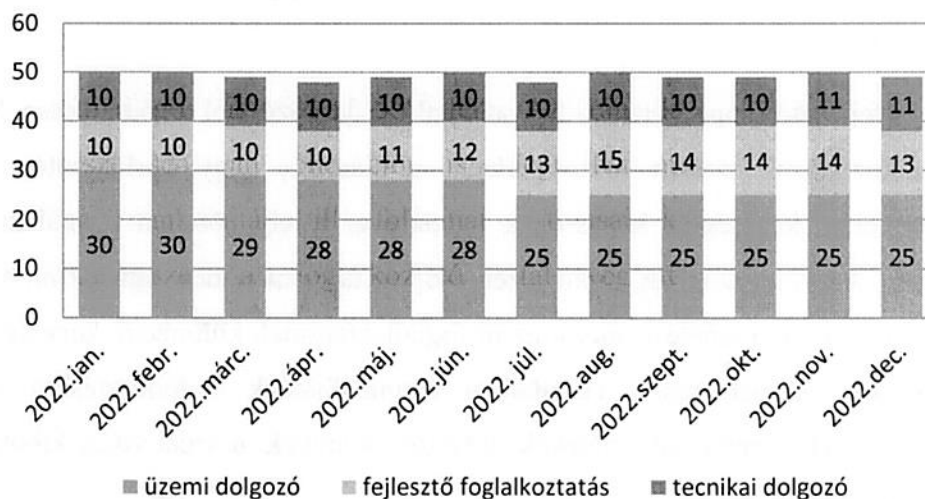
A nemek közötti megoszlás 45% nő-55% férfi. Az arányok alakulása természetesen nem koncepcionális jellegű, hanem egyértelműen a munkafajták, ill. folyamatok típusainak következménye. Hiszen a Foglalkoztató által végzett tevékenységek elsősorban nagyfokú kézügyességet, precizitást, figyelmet, monotonitás tűrést igényelnek.

■ 1. Nő ■ 2. Férfi

A dolgozók összlétszáma 2021 második felében a fejlesztő foglalkoztatás elindulása miatt megnövekedett, megfordítva az előző évek tendenciáit. 2021 elején 42 fővel kezdte meg a szervezeti egység a működést és az év végén 48 fő végezte a feladatokat.

3. ábra A USZISZF dolgozói üzemi és technikai létszáma havonta 2022-ban

Újpest Önkormányzatának Szociális Intézménye Szociális Foglalkoztatójában minden szociálisan foglalkoztatott egyenlő munkajogi bánásmódban részesül. Hallássérült, kerekesszékkal közlekedő és egyéb hátránnyal küzdő munkavállalóink szükségleteikhez alkalmazkodunk, az USZISZF telephelyét akadályoktól több szempontból mentesítjük.

A foglalkoztatottakkal kapcsolatos szociális feladatok

A Foglalkoztatóban tevékenykedő megváltozott munkaképességű emberek 27 %-a egészségkárosodása előtt a nyílt-munkaerőpiacon dolgozott. Az egészséges munkavállalók csoportjából történő kiesés, a betegségek kialakulása, majd egy új munkakörnyezetbe való beilleszkedés jelentős presztízs, önbecsülés, önbizalom csökkenéssel járt együtt. A Foglalkoztató feladatának tartja dolgozói körében az egészséges önértzet, önbecsülés, énkép kialakításához szükséges mentálhigiénés támogatás folyamatos nyújtását. Általános tendencia: ha a foglalkoztatottak újra teljes embernek, a társadalom szerves tagjának érzik magukat, a munkavégzésben nő a teljesítményük. A segítő szolgáltatás (a segítő munkatárs, valamint a nagyfokú empátiával, szociális érzékenységgel rendelkező vezető munkatársak révén) már működik, azonban cél, hogy minél több dolgozó éljen ezzel a lehetőséggel.

A Foglalkoztatóban több mozgásszervi fogyatékkal élő dolgozó (6%) is tevékenykedik. Ezek a dolgozók a munkahelyükön gondtalanul tudnak közlekedni az épület folyamatos alkalmazkodása, az akadályok elhárítása megoldott. A mozgássérült dolgozók számára létezik akadálymentes mosdóhelyiség, a folyosó, a főbejárat, a műhelyek kert felőli bejáratai szintén akadálymentesek.

A befogadó és fejlesztő csoport értelmi fogyatékkal élő dolgozókból tevődik össze. Munkával történő foglalkoztatásuk mellett fontos feladat a hiányzó, vagy korlátozottan meglévő személyes funkciók, készségek, képességek fejlesztése, amely kötetlen formában, indirekt módon történik. Azon időszakban, mikor ezen csoport tagjainak adottságához mért munkára nincs a foglalkoztatónak rendelése, akkor az itt foglalkoztatottak különböző képességfejlesztő tevékenységekben vesznek részt. Termükben megtalálhatóak a fejlesztéshez szükséges alapvető eszközök (fali tábla, társasjátékok, kifestők, könyvek, a kreativitást kibontakoztató eszközök, számítógépek, stb.).

A szociális foglalkoztatásnak a munkaerő-piaci integrációt biztosító rehabilitációs csoport esetében a végső kimeneti cél a foglalkoztatottak felkészítése a nyílt-munkaerőpiaci elhelyezkedés. A csoportvezető a munkafolyamatok betanítása során nemcsak a differenciálás elvét alkalmazza, azaz egy munkafolyamatot a lehető legtöbb részre osztva tanítja be az egyes részfeladatokat egy-egy munkavállalónak, hanem lehetőség szerint igyekszik minden foglalkoztatottat az adott munka összes részmunka fázisába bevonni.

Az alaptevékenység gazdasági vetülete

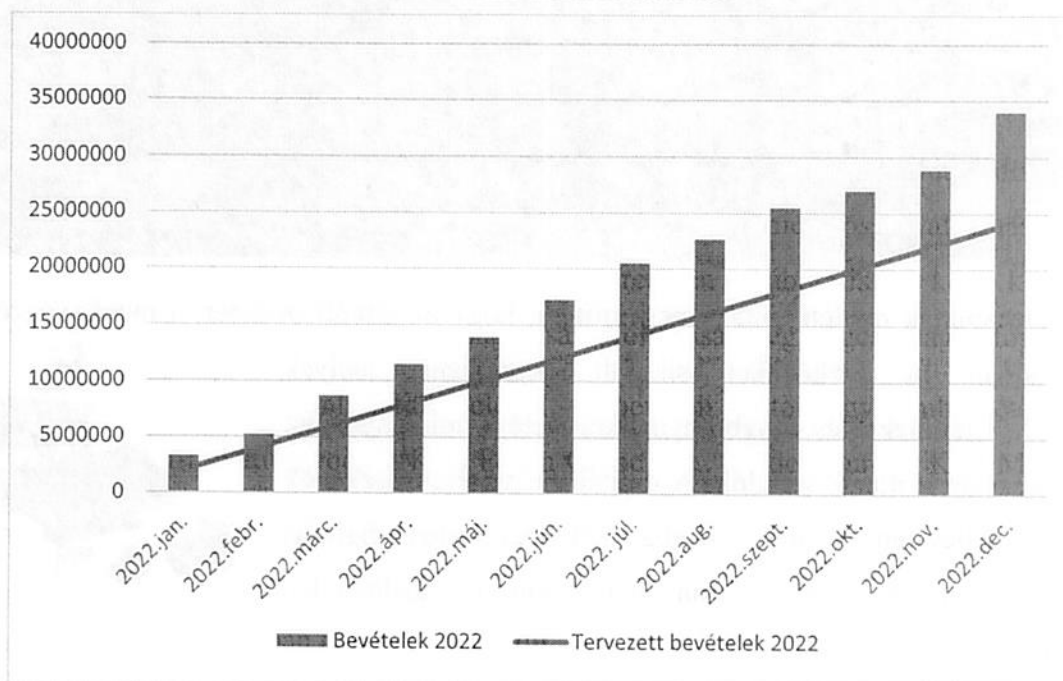
Továbbra is kiemelt cél a foglalkoztatottak folyamatos munkával történő ellátása. Fontos a továbbiakban is a „több lábbon állás” fenntartása, valamint a meglévők mellé, újabb megbízások felkutatása, üzleti partnerek keresése.

2022. évben is hangsúlyosak maradtak a nyomdaipari kisegítő munkák, például dísztasakok készítése, hajtogatása; díszcsomagoló papír tekercselése, szortiment összeválogatása; tároló dobozok összeillesztése. Raktári kisegítő munkák keretében továbbra is sor kerül különböző kis tömegű darabárúk etiketezésére, csomagolására, fóliázására, egységcsomagba foglalására.

Jelentős partnereink között említhetjük például – a bevételi adatok figyelembe vételével - a Budvill és Tsa Kft-t, Natur Produkt Kft., Foltin Globe Kft., Cardex Europa Kft., Magenta R Kft., valamint Impact Design Kft. megrendeléseire is.

A Foglalkoztató bevételi előirányzata 2022-ban bruttó 24.130 eFt volt, amely a kiszámlázott tételek szerint 33.998 eFt-ban (140,9%) teljesült.

4. ábra Bevételek alakulása 2022-ban

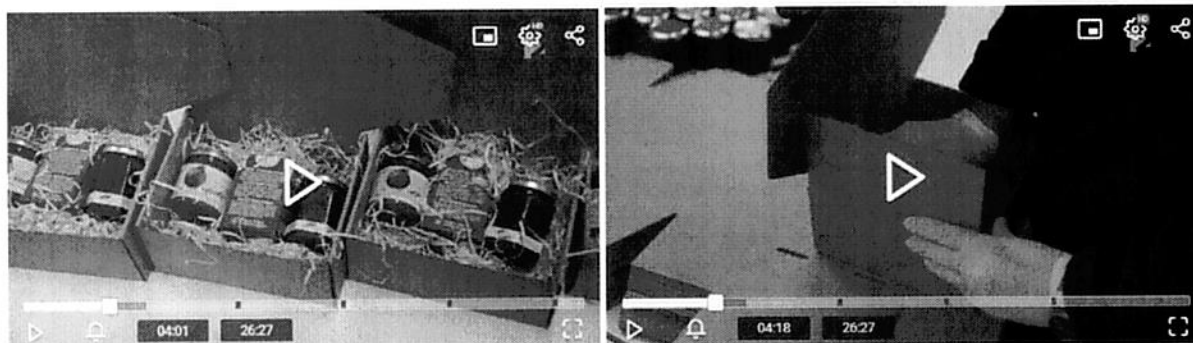

A bevételi előirányzat teljesítési mutatói jól kifejezik, hogy a teljes, állandó, foglalkoztatás megvalósítása, a fizikai állományú foglalkoztattak betanított munkával történő folyamatos ellátása, a „több lábbon állás”, mint cél ez idáig megvalósult, és a munkák rendszeres jellegűek. A 2020-ban globálisan megjelenő COVID-19 vírus és a világjárvány miatt kialakuló veszélyhelyzet nagyban érintette az USZISZF 2021-es bevételeinek alakulását, azonban 2022-

ben már növelni tudtuk bevételeinket. A tervekhez képest a bevételek mértéke ebben az évben túlteljesült, azonban így is jelentősen elmarad a személyügyekre és fenntartásra fordított kiadásoktól. Fontos stratégiai és szervezeti cél a megfelelő munkaszervezés mellett a piaci bevételek kiadásokhoz mért arányának növelése, így a fenntarthatóság erősítése, azonban ehhez jelentős szervezeti változásokra, vállalkozási jellegű működésre van szükség. A lassuló import folyamatok és a pandémia hatásai már kevésbé voltak jelen a 2022. évsorán, inkább a megnövekedett infláció jelentett kihívásokat.

A korábban jellemző gazdasági visszaesésből, a változó piaci viszonyok, valamint új fejlesztési elképzelésekből adódóan a 2020 második félévében megkezdett új partneri kapcsolatok kiépítését folytattuk. Sikerült a stratégiai együttműködést fenntartani a társadalmi vállalkozások termékeinek fejlesztését és értékesítését végző Impact Design Kft-vel. A vállalkozás 8 üzleti és társadalmi céllal egyaránt rendelkező szervezet termékét értékesíti csomagban és a karácsonyi csomagok összeállítása a szervezeti egységünkben zajlott.

Az új kapcsolatok mellett fontos megemlíteni, hogy az elmúlt években a munkavégzéshez kapcsolódóan új eszközöket sikerült beszerezni, melyek segítségével textilekre és egyéb anyagokra történő mintanyomást tudnak végezni a munkavállalók. A digitálisan vezérelt eszközök segítenek fejleszteni a mai világba nélkülözhetetlen digitális kompetenciákat és modern munkaerőpiacon elengedhetetlen kreativitást.

Jogszabályok

- 2011. évi CXCV törvény az államháztartásról (ÁHT)
- 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (ÁVR)
- 68/2013. (XII.29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 3/2006. (V. 17.) ICSSZEM rendelet a szociális intézményen belüli foglalkoztatás szakmai követelményeiről
- 2011. évi CXCI törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról
- 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 64/2015.(III.26.) határozata Újpest Önkormányzat Szociális Foglalkoztatójának megszüntetéséről
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 65/2015. (III. 26.) határozata az Újpest Önkormányzat Szociális Intézménye Alapító Okiratának módosításáról
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 66/2015. (III. 26.) határozata Újpest Önkormányzat Szociális Intézménye Szervezeti és Működési Szabályzatáról